

Romeo a Julie

- **Téma:** nešťastná láska
 - **Motiv:** láska, nepřátelství, mládí, nevinnost
 - **Časoprostor:** italská Verona 16. století
 - **Kompoziční výstavba:** 5 dějství + prolog, chronologický děj
 - **Literární druh:** drama, tragédie
 - **Literární žánr:** divadelní hra
-

- **Vypravěč/lyrický subjekt:** autor vypravěčem
 - **Postavy (hlavní/vedlejší, kladná/neutrální/záporná):**
 - HLAVNÍ POSTAVY**
 - Romeo - z rodu Monteků, sebelítostný chlapec, mění se v odhodlaného akce schopného muže
 - Julie - z rodu Kapuletů - z čtrnáctileté dívky se stává mladá žena, po boku svého vyvoleného, věrná lásce
 - VEDLEJŠÍ POSTAVY**
 - rodiny Kapuletů a Monteků - navzájem se nenávidí
 - Vavřinec - kněz, františkán, pomáhá milencům, pře jeho snahu nedokáže zabránit tragédii
 - Paris - mladý šlechtic, miluje Julii
 - Mercurio - příbuzný vévodův, přítel Romeův
 - Benvolio - synovec Montekův, přítel Romeův
 - Tybalt - synovec Kapuletové
 - (Eskalus - vévoda; Montek, Kapulet - hlavy rodů; chůva Julie; Baltazar - sluha Romea)
 - **Vyprávěcí způsoby:** přímá řeč, scénické poznámky
 - **Typy promluv:** monology, dialogy
 - **Veršová výstavba:** střídání veršů s prózou, blankvers - nerýmovaný pětistopý jambický verš
-

- **Jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku:**
 - SPISOVNÁ SLOVA (neutrální, hovorová, knižní)**
 -
 - NESPISOVNÁ SLOVA (obecná čeština)**
 -
 - **Tropy a figury a jejich funkce ve výňatku:**
 - poetismy, archaismy
 - prvky tragiky i komiky
 - mnoho metafor a figur
 - vznešený styl
 - kontrasty, expresivní výrazy
 - zvolání, inverze
-

- **Kontext autorovy tvorby**
 - zpracování známého téma nešťastné lásky
 - inspirací bylo dílo Proměny (Ovidius)
 - motiv zdánlivé smrti přichází z Itálie
 - autor převzal část dějové linie od A. Brooka - také psal o Romeovi a Julii
- **Literární / obecně kulturní kontext**
 - renesance
 - díla vyvrcholením Alžbětinského divadla
 - hry se hrály na dvoře královny Alžběty I.

DĚJ

Příběh se odehrává v italském městě Verona ve 14. století, kde žijí dva znepřátelené rody - Montekové a Kapuletové. Děj začíná konfliktem mezi rody, který zastavil vévoda Eskalus. Kapuletové konají velký maškarní ples, kam zavítá také Romeo s Benvoliem a Merkuciem.. Na plesu se Romeo zamiluje do Julie a Julie do Romea - láska na první pohled. Romeo jde tajně do zahrady Kapuletů a slyší Juliino vyznání citů k Romeovi a on sám ji tam vyzná lásku. Na druhý den jsou oddáni otcem Vavřincem. Tybalt Romea nenávidí a zabíjí jeho přítele Merkucia, proto Romeo zabije Tybalt a je vyhnán z Verony, odchází do Mantovy. Julie si má brát Parise, a proto žádá chůvu a Vavřince o pomoc. Vavřinec jí dá nápoj, po kterém bude vypadat jako mrtvá. Romeo se o tom shodou okolností nedozvěděl a myslí, že je Julie opravdu mrtvá. Koupil si jed a jel zpět do Verony rozloučit se s Julií. Na hřbitově potkal Parise, kterého Romeo při souboji zabije. Nad Julií Romeo vypije jed a umírá. Julie se probouzí vedle mrtvého Romea a dýkou se probodne. Rody usmířil smutek nad ztrátou potomků.

William Shakespeare (1564 - 1616)

- anglický renesanční dramatik a básník
- narozen ve Stratfordu nad Avonou, kde také umírá
- odešel do Londýna
- stává se hercem a dramatikem
- spolumajitel společnosti The Globe Theatre
- napsal kolem 37 divadelních her a 154 sonetů

DÍLO

- 1. období - komedie a historické hry (anglické a antické) do r. 1600
 - Komedie: Zkrocení zlé ženy, Sen noci svatojánské, Mnoho povyku pro nic, Veselé paničky windsorské, Večer tříkrálový
 - Historické: Julius Caesar, Richard III., Jindřich VI., Jindřich IV., ...
 - Tragédie: Romeo a Julie
- 2. období - velké a slavné tragédie (do tvorby proniká pesimismus) od r. 1601
 - Tragédie: Hamlet, králevic dánský; Othello, Král Lear, Macbeth
- 3. období - vznik tzv. romantických her; vyjasnění, naděje, vyrovnání od r. 1608
- spleť, neuvěřitelný děj, vítězí hodnoty, spravedlnost a láska
- ženské postavy jsou rázné cílevědomé, vynikají
- hrdinové jsou strůjci svého osudu, činy vychází z charakteru

SOUČASNÍCI AUTORA

Dante Alighieri (Ital)

- Božská komedie

Francesco Petrarca (Ital)

- Zpěvník

Giovanni Boccaccio (Ital)

- Dekameron

Miguel de Cervantes y Saavedra (Španěl)

- Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha

Geoffrey Chaucer (Angličan)

- Canterburské povídky